

Teie 09.09.2013 nr

Meie 11.10.2013 nr 7-4/131243/1304352

Seisukoht õigusrikkumise puudumise kohta Kirja kaotsiminek

Härra []

Pöördusite õiguskantsleri poole 11.09.2013 laekunud avaldusega, milles soovite, et õiguskantsler tuvastaks, kes vastutab Teie poolt advokaat pr Alla Jakobsonile 02.05.2013 Tallinna Vanglast lähetatud kirja kadumise eest. Nendite avalduses, et advokaadile edastatud kiri koos tähtsate dokumentidega läks kaotsi ja vanglalt ses osas saadud vastust (25.07.2013 vastus nr 5-8/13/22036-2) Te ei usu. Arvate, et vanglale oli äärmiselt kasulik kiri kaotada ja leiate, et vanglateenistuse väited, et kirja kadumise eest võib olla vastutav AS Eesti Post, on segadusse ajavad.

Teie avaldusele lisatud kinnipeetava kirjavahetuse registreerimise kaardi koopiast nähtub, et Te tõepoolest andsite 02.05.2013 vanglateenistusele üle kirja advokaat pr Alla Jakobsonile edastamiseks. Tallinna Vangla kolmanda üksuse inspektor-kontaktisiku 25.07.2013 vastusest nr 5-8/13/22036-2 Teile nähtub, et vanglateenistus on Teie pöördumise järel kirja saatust uurinud ning sedastab, et vanglateenistus on kirja vastu võtnud ja postiteenuse osutajale üle andnud. Samuti nenditakse, et vangla ei saa vastutada kirja saatuse eest väljaspool vanglat.

Tutvunud Teie avalduse ja selle lisadega, tõden, et nende põhjal ei ole mul võimalust sedastada, et Tallinna Vangla vanglateenistus oleks Teie kirja edastamata jätnud või tuvastada AS Eesti Post süüd kirja kadumaminekus. Õiguskantsleri seaduse kohaselt ei ole õiguskantsleri võimuses paraku teha menetlustoiminguid, mis võimaldaks piisava kindlusega lisaks juba teada olevale infole sedastada, mis Teie kirjast sai ning kelle süül see väidetavalt pärale ei jõudnud.

Tallinna Vangla on lisatud vangla vastuse kohaselt Teie kirja registreerinud ja postiteenuse osutajale edastanud. Hinnates vangla vastust Teile, õiguskantslerile seadusega antud võimalusi ja menetluspädevust, pean tõdema, et enamat välja selgitada ei ole õiguskantslerile antud menetluslikke meetmeid kasutades võimalik. Nagu Te oma pikaajalisest kogemusest õiguskantsleriga suhtlemisel teate, on õiguskantsleri peamiseks menetlustoiminguks selgituste küsimine asjaomastelt riigiasutustelt ning seejärel toimunust oma arvamuse kujundamine nii saadud selgituste kui avaldaja väidete pinnalt. Arvestades nn *ombudsmani*menetluse olemust, ei ole õiguskantslerile antud jõulisi menetlusmeetmeid teabe hankimiseks ega ka võimalust sundida järelevalvealust asutust õiguskantsleri arvamusega nõustuma.

Teie pöördumise ja selle lisade kohaselt võib järeldada, et Teie kõnealune kirisaadetis oli edastatud lihtsaadetisena. Lihtsaadetise edasitoimetamine on saatjale suhteliselt soodne, ent kuna sellise saadetise liikumist postiteenuse osutaja ei fikseeri ja saadetise saabumist, üleandmist ning muid sellega seonduva postiteenuse üksikasju on hiljem tekkiva vaidluse korral äärmiselt keeruline, kui mitte pea võimatu tuvastada, kaasnevad sellise teenuse kasutamisega teatud paratamatud riskid, kui saadetis kaotsi läheb. Vanglates küll registreeritakse kinni peetavate isikute kirjavahetus justiitsministri 30.11.2000 määruse nr 72 "Vangla sisekorraeeskiri" §-s 48 sätestatud korras, ent ka sel juhul registreeritakse kirja üleandmine kinni peetavalt isikult vanglateenistusele, ent ei koguta ega talletata andmeid kogu kirisaadetise liikumise kohta.

Antud juhul olete edastanud kirisaadetise lihtsaadetisena enam kui 5 kuud tagasi vanglateenistusele ja vanglateenistus kinnitab Teile antud vastuses, et Teie kiri anti üle AS-ile Eesti Post. Ma ei pea realistlikuks, et õiguskantsleri menetluses oleks kõiki asjaolusid arvestades (sh õiguskantsleri pädevuses olevaid menetlustoiminguid, sündmusest möödunud aega ja fakti, et infot lihtsaadetise liikumisest praktiliselt ei talletata) võimalik tuvastada mingeid uusi asjaolusid seoses vanglateenistuse tegevusega lisaks neile, mis on kajastatud juba vangla 25.07.2013 vastuskirjas Teile. Seega saan minule edastatud info põhjal teha järelduse, et puudub võimalus nentida vanglateenistuse poolt Teie õiguste rikkumist seoses sellega, et Teie 02.05.2013 kiri ei jõudnud väidetavalt adressaadini.

Keeruline on hinnata Teie mõttekäiku, et vanglateenistusele oli kasulik kõnealune kiri kaotada. Teadmata, mis teave ja millised dokumendid kirjas sisaldusid ning miks pidanuks vanglateenistus just selle kirja edastamise suhtes tõrges olema, on ses küsimuses Teie avalduses toodu põhjal võimatu seisukohta võtta ning vastavaid väiteid tuleb lugeda paljasõnalisteks.

Mis puudutab AS-i Eesti Post tegevust, siis ei näe ma mingit tõsiseltvõetavat võimalust õiguskantsleri käsutuses olevate menetlustoimingutega tuvastada, kas AS Eesti Post Teie saadetise sai ja adressaadile edastas. Meetmeid, mis võimaldaks tuvastada postiteenuse osutaja poolt konkreetse lihtsaadetise edastamist ja üleandmist ning sellega seonduvat võimalikku õigusrikkumist pea pool aastat hiljem, ei ole seadusandja poolt antud ei õiguskantsleri pädevusse ega ilmselt ka mitte ühegi teise riigiorgani võimusesse. Võib arvata, et kirja kadumise eest vastutavat isikut ei pruugi enam olla võimalik leida. Seetõttu ei näe ma võimalust Teie avaldust AS Eesti Post tegevuse suhtes menetleda vastavalt õiguskantsleri seaduse § 25 lõikele 1.

Lugupidamisega

Hent Kalmo õiguskantsleri asetäitja-nõunik õiguskantsleri volitusel

Indrek-Ivar Määrits 693 8406 indrek-ivar.maarits@oiguskantsler.ee